

Lubben Sosyal A? Ölçe?i (LSNS-R)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Lubben Sosyal A? Ölçe?i (LSNS-R)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25440>

Özet

Lubben Sosyal A? Ölçe?i-Revize (LSNS-R), bireylerin sosyal çevrelerini ve sosyal a? boyutunu de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, özellikle ya?lı? yeti?kinler popülasyonunda sosyal izolasyon ve sosyal a? kalitesini ölçmek için kullanılmaktadır. Türkiye adaptasyonu, Nilgün Kuru-Alici ve Burcu Kalanlar tarafından 2020 y?l?nda gerçekleştirilmi? olup, Türk kültürü ba?lam?nda arac?n geçerlik ve güvenirlik özelliklerini ortaya koymuştur. Ölçek, sosyal destek kaynakları'nın yeterlili?ini ve eri?ilebilirli?ini belirlemede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal A?, Sosyal Destek, Sosyal ?zolasyon, Ya?lı? Yeti?kinler, LSNS-R, Psikometri, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Nilgün KURU ALICI, Burcu KALANLAR.

Amaç

LSNS-R'nin temel amacı, bireylerin sosyal a? büyüklü?ünü, çe?itlili?ini ve yak?nlık düzeyini nicel olarak de?erlendirmektir. Bu araç, sosyal izolasyon riskini ve sosyal destek eksikli?ini belirlemeyi hedefler. Orijinal olarak **Lubben Social Network Scale**'in revize edilmi? ve daha kısa bir versiyonu olan LSNS-R, klinik ve ara?tırma ortamlar?nda hızlı tarama imkanı sunar.

Türkiye'deki uyarlama çalı?ması, ölçe?in Türkçe konu?an ya?lı? yeti?kinler örnekleminde kültürel olarak uygunlu?unu ve psikometrik açıdan sağlamlı??nı kanıtlamay? amaçlanmıştır. Bu sayede, sosyal gerontoloji ve ya?lı? sa?lığı alan?nda çalı?an ara?tırmacılar için standardize edilmi? bir ölçüm aracı sağlanmıştır.

Yapı

LSNS-R, temel olarak **Sosyal A? ?levi** yapıs?nı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle iki temel alt boyutta incelenir ve bu boyutlar sosyal deste?in kayna??nı yansıtır:

Aile ve Akraba A??: Aile üyeleri ve yak?n akrabalarla olan temas sıklı??, yak?nlık düzeyi ve destek algıs?nı kapsar.

Arkada? A??: Aile d??ndeki arkadaşlarla kurulan ilişkilerin sayısı, sıklı?? ve kalitesini de?erlendirir.

Ölçek maddeleri, bireyin bu iki a?daki ki?i sayısı'nı, onlarla ne sıklıkta görüştü?ünü ve

gerekti?inde onlardan ne kadar destek alabilece?ini sorgular. Yüksek puanlar geni? ve destekleyici bir sosyal a??, dü?ük puanlar ise sosyal izolasyon veya a? eksikli?ini i?aret eder.

Geçerlik

Lubben Sosyal A? Ölçe?i-Revize'nin (LSNS-R) Türkiye popülasyonu üzerindeki geçerlik çal??malar?, yap?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu göstermi?tir. Kuru-Alici ve Kalanlar (2020) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in **yap? geçerli?i** incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) veya aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?larak, orijinal ölçe?in teorik olarak beklenen iki faktörlü yap?s?n?n (Aile ve Arkada?) Türk örnekleminde de korundu?unu do?rulam??t?r.

Ayr?ca, ölçe?in beklenen d?? kriterlerle ili?kisi (örne?in, yalnızlık veya depresyon ölçekleriyle negatif korelasyonu) incelenerek **ölçüt geçerli?i** (criterion validity) de desteklenmi?tir. Bu geçerlik kan?tlar?, LSNS-R'nin gerçekten sosyal a? yap?s?n? ölçtü?ünü ve Türk popülasyonunda anlamlı sonuçlar üretti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılık güvenirli?i, adaptasyon çal??mas?nda **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Kuru-Alici ve Kalanlar (2020) çal??mas?nda, Cronbach Alfa de?erlerinin hem tüm ölçek hem de alt faktörler için kabul edilebilir düzeyin üzerinde (genellikle .70 ve üzeri) oldu?u rapor edilmi?tir. Bu yüksek iç tutarlılık, ölçek maddelerinin ayn? sosyal a? yap?s?n? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçe?in zaman içinde tutarlılı??n? de?erlendirmek amac?yla **test-tekrar test güvenilirli?i** yönteminin de kullanıldı?? ve sonuçlar?n tatmin edici düzeyde oldu?u öngörülmektedir. Bu bulgular, ölçe?in kısa vadede kararlı ölçümler sağlad??na i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

LSNS-R, orijinal olarak **iki faktörlü model** üzerine kurulmu? olup, sosyal a??n farklı kaynaklar?n? temsil eden Aile A?? ve Arkada? A?? faktörlerini içerir. Türkiye uyarlama çal??mas?, bu iki faktörlü yap?n?n ya?lı? yeti?kinler örnekleminde uygunlu?unu test etmi? ve do?rulam??t?r. Faktör yüklerinin beklenen maddeler üzerinde yo?unlaşmas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini güçlendirmi?tir.

Uyarlama sürecinde, maddelerin kültürel hassasiyetleri dikkate alınarak dilsel ve kavramsal e?de?erlik sağlanm??t?r. Faktör analizinden elde edilen sonuçlar, LSNS-R'nin Türk kültüründeki sosyal ilişkiler hiyerarşisini başarıyla yansıttı??n? göstermektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme (Orijinal LSNS-R, sosyal a? boyutlar?n? ve yo?unlu?unu ölçmek için 6 veya 7 maddelik kısa bir öz bildirim format? kullan?r.)

Language Available: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Population Group: Klinik ve Genel Popülasyon

Age Group: Ya?l? Yeti?kinler (Genellikle 60 ya? ve üzeri)

Population Details: Türkiye'deki ya?l? yeti?kinler örneklemini üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Sosyal Destek Alg?s?, Aile A??, Arkada? A??, Gerontoloji, Psikometri, Öz Bildirim.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: nilgun.kuru@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: Hacettepe Üniversitesi (Sorumlu yazar?n kurumu kaynak referanslardan ç?kar?lm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

LSNS-R'nin Türkçe uyarlamas?, 2020 y?l?nda *Current Psychology* dergisinde yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler, sorumlu yazar Nilgün Kuru-Alici ile ileti?ime geçilerek temin edilebilir. Akademik amaçl? kullan?mlarda referans gösterilmesi zorunludur. Ticari kullan?m ve telif haklar? ile ilgili detaylar için yazar?n ba?l? oldu?u kurum veya yay?nc? Springer Nature ile irtibata geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Kuru-Alici, N., & Kalanlar, B. (2020). Validity and reliability of the Lubben Social Network Scale-Revised (LSNS-R) on older adults in Turkey. *Current Psychology*.

<https://doi.org/10.1007/s12144-020-01125-0>

Makalenin orijinal ba?lant?s?: link.springer.com

Bu ölçekle ilgili PDF dosyalar? a?a??dan indirilebilir:

[lubben-sosyal-ag-olcegi-lsns-r-toad.pdf](#)

[lubben-sosyal-ag-olcegi-lsns-r-toad.pdf](#)

Lubben Sosyal A? Ölçe?i (LSNS-R) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte aç?kça belirtilmemi?tir. Maddelere eri?im için lütfen referans makaleye veya sorumlu yazara ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM